

เสวนาคลังสมอง คลังปัญญาสยาม (ครั้งที่ 13)

“ประสบการณ์การจัดการความรู้ของ OKMD ที่มหาวิทยาลัยนำไปใช้ได้”

โดย ดร.ทวารัฐ สูตะบุตร
(ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้)

วันศุกร์ที่ 10 มกราคม 2568 เวลา 10.00 - 11.00 น. ณ สถาบันคลังสมองของชาติ และ
ผ่านระบบ VDO Conference (ZOOM)

ในยุคที่ความรู้เป็นทรัพยากรสำคัญที่สุด การจัดการความรู้ (Knowledge Management) ได้กลายเป็นเครื่องมือที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาสังคม การศึกษา และเศรษฐกิจ บทความนี้นำเสนอแนวคิดและกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้ในบริบทของประเทศไทย โดยเน้นการใช้พื้นที่การเรียนรู้ การพัฒนานวัตกรรม และการเชื่อมโยงกับเทคโนโลยีสมัยใหม่

การจัดการความรู้

การจัดการความรู้ หมายถึง การสร้าง รวบรวม จัดการ และใช้ประโยชน์จากความรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะของบุคคลและองค์กร องค์ประกอบหลัก ได้แก่

- การสร้างความรู้ (Knowledge Generation): การพัฒนาความรู้ใหม่ผ่านการวิจัยและนวัตกรรม
- การรวบรวมและจัดการความรู้ (Knowledge Organization): การจัดเก็บและเผยแพร่ความรู้ในรูปแบบที่เข้าถึงง่าย
- การใช้ประโยชน์จากความรู้ (Knowledge Utilization): การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาและสร้างมูลค่าเพิ่ม

การพัฒนาพื้นที่การเรียนรู้

หนึ่งในตัวอย่างที่โดดเด่นคือ TK Park และพิพิธภัณฑ์สยาม ซึ่งมีเป้าหมายในการสร้างพื้นที่การเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมโยงผู้คนในสังคมเข้าด้วยกัน ตัวอย่างสำคัญได้แก่

- การพัฒนาสนามเด็กเล่นเพื่อการเรียนรู้ (Playground-Based Learning): ใช้หลักการ Brain-Based Learning เพื่อส่งเสริมการพัฒนาสมองของเด็กผ่านการเล่น
- การจัดกิจกรรมในพื้นที่มีวิวเขียว เช่น การเล่าเรื่องราวที่เชื่อมโยงกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทย

นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการความรู้

- การใช้บอร์ดเกมเพื่อการเรียนรู้: บอร์ดเกมได้รับการพัฒนาให้กลายเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ที่ทรงพลัง ตัวอย่างเช่น บอร์ดเกมที่ช่วยสร้างความเข้าใจเรื่องการจัดการเงินและการตัดสินใจในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ยังมีแนวคิดในการนำบอร์ดเกมเข้าสู่แพลตฟอร์มดิจิทัล เช่น e-Sport และ VR
- การเชื่อมโยงกับเทคโนโลยี AI และ AR: การประยุกต์ใช้ AI และ AR ในการจัดการความรู้ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนรู้ ตัวอย่างเช่น การใช้ AI ในการวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนรู้ หรือการใช้ AR ในการเล่าเรื่องราวทางประวัติศาสตร์

ความสำคัญของสถาบันการศึกษาในการจัดการความรู้

- การพัฒนาห้องสมุดดิจิทัล: สร้างพื้นที่ปลอดภัยสำหรับการเรียนรู้นอกห้องเรียน และเป็นแหล่งรวมองค์ความรู้ที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้
- การสร้างคลัสเตอร์ความรู้: จัดกลุ่มความรู้ในรูปแบบที่สามารถเชื่อมโยงระหว่างศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อสร้างความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
- การเชื่อมโยงกับชุมชน: นำความรู้จากการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่จริง เช่น โครงการ Smart City ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

แนวทางการพัฒนาความรู้

- สนับสนุนการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาพื้นที่การเรียนรู้ เช่น ห้องสมุดและมิวเซียม
- ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษา
- พัฒนาทักษะบุคลากรในด้านการจัดการความรู้และการใช้เทคโนโลยี
- สร้างวัฒนธรรมที่ส่งเสริมการจัดการความรู้ในทุกภาคส่วนของสังคม

สรุป

การจัดการความรู้ไม่เพียงแต่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ แต่ยังช่วยพัฒนาสังคมในภาพรวม หากประเทศไทยสามารถสร้างระบบการจัดการความรู้ที่เชื่อมโยงกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีได้ จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและสร้างอนาคตที่ยั่งยืนสำหรับคนรุ่นต่อไป

ช่องทางการติดตามรับชม

สามารถติดตามรับชมย้อนหลังได้ที่ “เพจเฟซบุ๊ก” สถาบันคลังสมองของชาติ

